

سند آرڊيننس نمبر XIV مجريه 1972

SINDH ORDINANCE NO. XIV OF 1972

زميني سڌارن جو ضابطو (سند ترميم) آرڊيننس، 1972

THE LAND REFORMS REGULATION (SINDH AMENDMENT) ORDINANCE, 1972

فهرست (CONTENTS)

تمهيد (Preamble)

دفعات (Sections)

1. مختصر عنوان ۽ شروعات

Short title and commencement

2. مارشل لا ريگيوليشن 115 جي پٿراگراف 7 جي ترميم

Amendment of paragraph 7 of MLR 115

3. مارشل لا ريگيوليشن 115 جي پٿراگراف 8 جي ترميم

Amendment of paragraph 8 of MLR 115

4. مارشل لا ريگيوليشن 115 جي پٿراگراف 10 جي ترميم

Amendment of paragraph 10 of MLR 115

5. مارشل لا ريگيوليشن 115 جي پٿراگراف 12 جي ترميم

Amendment of paragraph 12 of MLR 115

6. مارشل لا ريگيوليشن 115 جي پٿراگراف 13 جي ترميم

Amendment of paragraph 13 of MLR 115

7. مارشل لا ريگيوليشن 115 جي پٿراگراف 18 جي ترميم

Amendment of paragraph 18 of MLR 115

8. مارشل لا ريگيوليشن 115 جي پٿراگراف 19 ۽ 21 جي ترميم

Amendment of paragraph 19 and 21 of MLR 115

9. مارشل لا ريگيوليشن 115 جي پئراگراف 22 جي ترميم

Amendment of paragraph 22 of MLR 115

10. مارشل لا ريگيوليشن 115 جي پئراگراف 28 جي ترميم

Amendment of paragraph 28 of MLR 115

سند آرڊيننس نمبر XIV مجريه 1972
SINDH ORDINANCE NO. XIV OF 1972

زميني سڌارن جو ضابطو (سند ترميم)

آرڊيننس، 1972

THE LAND REFORMS
REGULATION (SINDH AMENDMENT)
ORDINANCE, 1972

[2 سيپٽمبر 1972]

آرڊيننس جنهن سان زميني سڌارن جي ضابطي مجريه 1972
۾ وڌيڪ ترميم ڪئي ويندي.

تمهيد (Preamble)

جيئن ته هيٺ ڄاڻايل طريقي سان لينڊ ريفارمس ريگيوليشن،
1972 (مارشل لا ريگيوليشن نمبر 115) ۾ ترميم ڪرڻ
ضروري ٿي پئي آهي؛

۽ جيئن ته سند جي صوبائي اسيمبليءَ جو اجلاس هلندڙ آهي
۽ سند جو گورنر مطمئن آهي ته موجوده حالتن ۾ تڪڙو قدم
ضروري ٿي پيو آهي؛

هاڻي تنهنڪري، اسلامي جمهوريه پاڪستان جي عبوري
آئين جي آرٽيڪل 135 جي شق (1) تحت مليل اختيارن کي
استعمال ڪندي، سند جو گورنر، مٿي ڄاڻايل آئين جي
آرٽيڪل 280 جي شق (3) مطابق صدر کان اڳواٽ منظور
وٺڻ بعد هيٺيون آرڊيننس جوڙي نافذ فرمايو آهي.

مختصر عنوان ۽

شروعات

Short title and

1. (1) هن آرڊيننس کي زميني سڌارن جو ضابطو (سند

ترميم) آرڊيننس، 1972 سڏيو ويندو.

(2) اهو سموري صوبي ۾ نافذ ٿيندو.

commencement مارشل لا ريگيوليشن 115 جي پٽراگراف 7 جي ترميم Amendment of paragraph 7 of MLR 115	(3) اهو هڪدم لاڳو ٿيندو ۽ سمجهيو ويندو ته 11 مارچ 1972 کان لاڳو ڪيو ويو آهي. 2. لينڊ رفرمس ريگيوليشن، 1972 (ايم. ايل. آر 115) ۾ جنهن کي ريگيوليشن چيو ويندو ان جي پٽراگراف 7 جي سب پٽراگراف (1) ۾: (a) شرطيه بيان جي شق (b) ۾ هيٺين ريت متبادل بڻايو ويندو ۽ سمجهيو ويندو ته اهو هميشه کان آهي، اهو آهي:- ”بشرطيڪ ڪنهن زمين جي منتقلي يا ڪنهن زمين تي ڪو حق يا مفاد پيدا ڪرڻ، جيڪو اهڙي ماڻهوءَ جي تحفي جي نتيجي ۾ هجي جنهن تي هيءَ شق لاڳو ٿئي ٿي، پر اهو هن کانپوءِ ايندڙ شرطيه بيان موجب، ڪنهن به صورت ۾ ڪميشن ان کي درست منتقلي نه ڄاڻيندي؛ وڌيڪ ته هيءَ شق لاڳو نه ٿيندي- (i) جيڪڏهن ڪو ماڻهو تحفي طور يا ٻئي طريقي سان پنهنجي وارث کي زمين منتقل ڪري ٿو يا ان ۾ سندس ڪو حق يا مفاد ڏئي ٿو يا زمين گروي رکي ٿو؛ يا (ii) جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي غير شادي شده يا رنڌر پيٽ کي، جنهن کي وڌڻ جي ورثي مان زمين جو حصو نه مليو آهي، تحفي ذريعي ڪا زمين ڏئي ٿو يا زمين ۾ سندس حق يا مفاد ڏئي ٿو؛ يا (iii) اهڙي ڏيتي لپي تي جنهن ذريعي مٿاستا ذريعي زمين ڏني وئي آهي، جنهن جي موت ۾ زمين جي برابر ايراضي جيتري ورثي وئي آهي يا ورتل زمين ڏنل زمين جي جيتري پيداوار ڏئي ٿي؛ ۽ (b) وضاحت II ڪڍي ويندي ۽ سمجهيو ويندو ته اها
---	--

مارشل لا ريگيوليشن
115 جي پٽراگراف 8
جي ترميم
Amendment of
paragraph 8 of
MLR 115

جهڙوڪ شروع کان وٺي ڪڍي وئي آهي.
3. ريگيوليشن جي پٽراگراف 8 ۾، ذيلي پٽراگراف (2) کانپوءِ
هيءَ نئين ذيلي دفعي پٽراگراف شامل ڪئي ويندي، ۽ اهو
سمجهيو ويندو ته اها سدائين شامل ٿيل آهي، اها آهي:۔
”3“ ڪو به ماڻهو جيڪو هن ريگيوليشن نافذ ٿيڻ کان
اڳ ڪنهن به وقت پر 21 ڊسمبر 1971ع کان اڳي نه، تصديق
شده زرعي ٽريڪٽر جو مالڪ ٿيو آهي، جيڪو ذيلي
پٽراگراف (2) جي شق (1) مطابق آهي يا جنهن پنهنجي زمين
تي ڏهه هارس پاور جو ٽيوب ويل لڳايو آهي، يا هن
ريگيوليشن نافذ ٿيڻ کانپوءِ اهڙي ٽريڪٽر جو مالڪ بڻيو
آهي يا پنهنجي زمين تي اهڙو ٽيوب ويل لڳايو آهي، ۽ اهو
ذيلي پٽراگراف (1) جي منحرف نه آهي ته اهو انهيءَ ٽريڪٽر
جا ٽيوب ويل لڳائڻ جو جائز حقدار آهي، برابر اضافي
ايراضي وٺي يا رکي سگهي ٿو جيڪا جملي چوڏهن هزار
پيداواري يونٽن جي برابر هوندي.

بشرطيڪ ڪو ماڻهو جنهن 20 ڊسمبر 1971 تي زمين
جي ايتري ايراضي رکندو هوندو جيڪا ٻارنهن هزار پيداواري
جي برابر هوندي ته اهو هن ذيلي پٽراگراف جي روشنيءَ ۾
اضافي ايراضي وٺڻ جو حقدار نه رهندو جيستائين هن ٻارنهن
هزار پيداواري يونٽس ڏيندڙ ايراضي حڪومت حوالي نه
ڪندو.

مارشل لا ريگيوليشن
115 جي پٽراگراف 10
جي ترميم

Amendment of
paragraph 10 of

4. ريگيوليشن جي پٽراگراف 10 ۾۔
(a) ذيلي پٽراگراف (1) ۾۔

(i) لفظ ”خدمت“ کي ”سول خدمت“ سان بدلايو ويندو ۽
سمجهيو ويندو ته اهو هميشه کان متبادل بڻايو ويو آهي؛

(ii) آخر ۾ هيٺ ڄاڻايل اضافو ڪيو ويندو ۽ سمجهيو ويندو ته اهو اضافو شروع کان ئي ڪيو ويو هيو۔

”وضاحت۔ هن ذيلي پٿراگراف ۽ پٿراگراف 12 جي ذيلي پٿراگراف (1) جي شق (d) جي مقصدن لاءِ ”سول سروسز آف پاڪستان“ جو مطلب آهي اهڙي ڪا به سول سروس، آسامي يا عهدو جنهن جو تعلق وفاق يا صوبي سان هجي، ۽ جنهن ۾ شامل هجي ملازمت جهڙوڪ سپريم ڪورٽ يا هاءِ ڪورٽ جو جج، ڪمپٽرولر ۽ آڊيٽر۔جنرل، چيف اليڪشن ڪمشنر ۽ وفاقي يا صوبائي پبلڪ سروس ڪميشن جو چيئرمين يا ميمبر، پر ان ۾ صدر، گورنر، وزير، مملڪتي وزير، يا اسپيڪر، ڊپٽي اسپيڪر يا قومي اسيمبلي يا صوبائي اسيمبليءَ جو ڪو ميمبر شامل نه هوندا.“

(b) ذيلي پٿراگراف (2) ۾ لفظن، ڏنگين ۽ اعداد ”جيئن ذيلي پٿراگراف (1) ۾ ڄاڻايل ويو آهي.“ کي لفظن ڏنگين ۽ اعداد ”جنهن کي ذيلي پٿراگراف (1) لاڳو ٿئي ٿو“ کي متبادل بڻايو ويندو ۽ سمجهيو ويندو ته اهو هميشه لاءِ متبادل هئو.

(c) ذيلي پٿراگراف (3) ۾ لفظن ”ڊفينس سروسز مان ڪا به“ کي لفظن ۽ ڪامائن ”بري، بحري يا هوائي فوج“ سان متبادل بڻايو ويندو ۽ سمجهيو ويندو ته اهو هميشه کان متبادل بڻايو ويو آهي.

5. ريگيوليشن جي پٿراگراف 12 جي ذيلي پٿراگراف (1) مارشل لا ريگيوليشن

115 جي پٽراگراف 12 جي ترميم Amendment of paragraph 12 of MLR 115	جي شق (d) ۾ لفظن ”ملازمتون“ کي ”سول ملازمتون“ سان متبادل بڻايو ويندو سمجهيو ويندو ته اهو هميشه کان متبادل بڻايو ويو آهي.
مارشل لا ريگيوليشن 115 جي پٽراگراف 13 جي ترميم Amendment of paragraph 13 of MLR 115	6. ريگيوليشن جي پٽراگراف 13 ۾، ذيلي پٽراگراف (2) کانپوءِ نئون ذيلي پٽراگراف شامل ڪيو ويندو ۽ سمجهيو ويندو ته اهو هميشه کان متبادل بڻايو ويو آهي، اهو نئون ذيلي پٽراگراف هوندو. ” (3) جتي ڪو شخص ايتري ايراضي پاڻ وٽ رکي ٿو جيڪا پاڻي III جي روشنيءَ ۾ جيڪڏهن پاڻ وٽ رکڻ واري ايراضيءَ کان وڌيڪ آهي ته اها ليز جي صورت ۾ هجي يا گروي ته اهڙي اضافي زمين حڪومت جي حوالي نه ٿيندي، بشرطيڪ جيڪڏهن اها هن ريگيوليشن جي ٻين گنجائشن مطابق هئڻ تي ليزر يا گروي رکندڙ کي واپس ٿيندي، صورتحال جيئن به هجي.“ 7. ريگيوليشن جي پٽراگراف 18 ۾۔ (a) ذيلي پٽراگراف (1) ۾، لفظن اعداد ۽ ڪامائن ”ربيع 1971-72ع، ۽ جيڪڏهن ڪو اهڙو اهڙيءَ زمين لاءِ هاري ڪونهي، پوءِ جيڪو هاري روبنيورڪارڊ ۾ ڏيکاريو ويو آهي، سو خريف 1971 جو فصل لڻندو.“ جي بدران لفظن ۽ اعداد ”خريف 1971 ۽ ربيع 1971-72“ کي متبادل بڻايو ويندو ۽ سمجهيو ويندو ته ان کي شروع کان وٺي متبادل بڻايو ويو هو: (b) ذيلي پٽراگراف (3) ۾، لفظن ۽ اعداد ”ربيع 72-
مارشل لا ريگيوليشن 115 جي پٽراگراف 18 جي ترميم Amendment of paragraph 18 of MLR 115	

1971 يا خريف 1971“ لفظن ۽ اعداد ”خريف 1971 ۽ ربيع 1971_72“ سان متبادل ڪيو ويندو ۽ اهو سمجهيو ويندو ته ان کي شروع کان وٺي متبادل بڻايو ويو آهي؛ ۽

(c) ذيلي پٿراگراف (4) ۾، لفظ ”باغ“ کانپوءِ لفظ ”يا سرڪاري زمين ڪنهن کي قسطن تي ڏني وئي هجي ۽ جڏهن انهيءَ زمين جي قسط پيارل نه هجي“. شامل ڪيا ويندا ۽ سمجهيو ويندو ته اهي شروع کان ئي شامل هئا.

مارشل لا ريگيوليشن
115 جي پٿراگراف 19
۽ 21 جي ترميم
Amendment of
paragraph 19 and
21 of MLR 115

8. ريگيوليشن جي پٿراگراف 19 ۽ 21 جي شرطي بيان ۾ ”سڄي جو سڄو يا ان جو حصو يا ايراضيءَ مان، جيڪا زمين، سرڪار درست جاڻ“ لفظن ۽ ڪامائن سميت آخر ۾ شامل ڪيا ويندا ۽ اهو سمجهيو ويندو ته اهي لفظ شروع کان شامل ڪيا ويا آهن.

مارشل لا ريگيوليشن
115 جي پٿراگراف 22
جي ترميم
Amendment of
paragraph 22 of
MLR 115

9. ريگيوليشن جي پٿراگراف 22 ۾۔

(a) ذيلي پٿراگراف (1) لاءِ هي متبادل بڻايو ويندو ۽ سمجهيو ويندو ته اهو شروع کان متبادل بڻايو ويو آهي:۔

”(1) گڏ رکيل زمين جنهن جي ايراضي جيڪا گذاري لائق زمين کي ايراضيءَ جي برابر يا گهٽ هجي، اها ورهائي نه ويندي، سواءِ ان جي گڏيل رکيل زمين انفرادي يا اجتماعي طور رکيل آهي، جيڪا ساڳي ديهه يا ڳوٺ ۾ آهي، ۽ ان جي ورهاست زمين رکندڙن تي انفرادي يا اجتماعي طور تي اثر انداز ٿيندي هجي ۽ اها جيڪا گذاري لائق زمين کان گهٽ نه هوندي؛“

(b) ذيلي پٿراگراف (3) لاءِ هي متبادل بڻايو ويندو ۽ سمجهيو ويندو ته اهو ائين شروع کان متبادل بڻايو ويو آهي:۔

” (3) گڏ رکيل زمين جنهن جي ايراضي معاشي گذاري جيتري رکيل جي برابر آهي اها نه ورهائي ويندي. سواءِ ان جي ته زمين رکندڙن وٽ ساڳي ديهه يا ڳوٺ ۾ بي پنهنجي زمين آهي، ۽ جيڪڏهن موجوده زمين ورهائي ويندي ته اها زمين رکندڙن کي انفرادي يا اجتماعي طور تي اثر وجهندي، ۽ جنهن جي ايراضي معاشي گذاري جيتري زمين کان گهٽ ڪانهي؛
۽

(c) ذيلي دفعو (6) لاءِ، هن کي متبادل بڻايو ويندو ۽ سمجهيو ويندو ته اهو شروع کان وٺي متبادل بڻايو ويو آهي.
” (6) هن پئراگراف جون گنجائشون اهڙين گڏيل زمين جي مالڪن تي لاڳو نه ٿينديون۔

(a) پناهگيرن ۽ غير پناهگيرن جون اهي زمينون جن کي ريهبليشن سيٽلمينٽ اسڪيم جي طريقي ڪار مطابق ورهائڻو آهي؛ يا
(b) زمين جا مالڪ ۽ اهي مقاطعيدار جن جي هٿ ۾ زمين آهي، ۽ جنهن کي وقتي قانون مطابق ورهائڻو آهي.“

10. ريگيوليشن جي پئراگراف 28 ۾، هي وضاحت آخر ۾ شامل ڪئي ويندي ۽ اهو سمجهيو ويندو ته اها شروع کان وٺي ان ۾ شامل آهي۔

مارشل لا ريگيوليشن
115 جي پئراگراف 28
جي ترميم
Amendment of
paragraph 28 of
MLR 115

”وضاحت۔ هن پئراگراف جي مقصدن لاءِ جنهن کي ڏني وئي هجي“ جو مطلب آهي۔

(a) اهو هاري جنهن کي منسوخ ڪيل ريگيوليشن جي روشنيءَ ۾ وڪري واري اسڪيم مطابق زمين ڏني وئي آهي؛ يا

(b) ڳوٺ جو اهو هاري يا ننڍو کاتي دار جنهن کي
منسوخ ڪيل ريگيوليشن جي اڌ گريڊنگ
اسڪيم مطابق زمين ڏني وئي هجي.“

نوٽ: آرڊيننس جو مذڪوره ترجمو عام ماڻهن جي واقفيت لاءِ
آهي جيڪو ڪورٽ ۾ استعمال نٿو ڪري سگهجي.